

Rural Women to
Sustainable Food and Farming
Fresh Food from Farm to Table

MREŽA ŽENA IZ RURALNIH ZAJEDNICA

**NETWORK OF WOMEN FROM RURAL COMMUNITIES
(NWRC)**

Ovaj projekat je sufinansiran iz programa Erasmus + Evropske unije.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podrška Evropske komisije proizvodnji ove publikacije ne predstavlja potporu sadržaju koji odražava samo stavove autora i Komisija ne može biti odgovorna za upotrebu sadržanih informacija.

Pozadina

Mreža žena iz ruralnih zajednica (NWRC) stvorena je kao rezultat rada na projektu RWSFF – Rural Women to Sustainable Food and Farming - Fresh Food from Farm to Table (Žene iz ruralnih sredina do održive hrane i poljoprivrede – sveža hrana od farme do stola) sufinansirana iz programa Erasmus+ Evropske unije, ključna akcija: strateška partnerstva u oblasti obrazovanja odraslih – KA204.

NWRC je u osnovi partnerski poduhvat. To je nova konstrukcija, ali zasnovana na postojećim modelima saradnje. Mreža je produžetak napora postojećeg partnerstva u nastojanju da se poboljšaju rezultati osnaživanja žena ruralnih područja uključenih u poljoprivredu ili lanac snabdevanja poljoprivrednim proizvodima širom geografskog opsega Mreže. NWRC ceni i slavi dugoročna partnerstva koja su prethodila njenom uspostavljanju i pomogla da se mreža usmeri ka ovom modelu saradnje. Ova dugoročna partnerstva zasigurno su kamen temeljac i uzor za uspeh.

Početak i razvoj

Ovu mrežu su formirale partnerske organizacije projekta RWSFF. Zajednička vizija osnaživanja žena ruralnih područja ih je povezala.

Organizacije su prepoznale istu strast i posvećenost - izgradnju mreže i pružanje pomoći ženama ruralnih područja u konfrontaciji sa trenutnim izazovima.

U decembru 2019. godine, četiri organizacije praktičara obrazovanja odraslih održale su transnacionalni partnerski sastanak u okviru projekta RWSFF. Tokom sastanka, osnovale su NWRC kao evropsku neformalnu mrežu koja podržava osnaživanje i podučavanje žena ruralnih područja uključenih u poljoprivredu ili lanac snabdevanja poljoprivredom.

Tačnije mreža potiče iz pomenutog projekta i jedan je od njegovih rezultata sa tendencijom širenja i daljeg postojanja i izvan životnog veka projekta.

NWRC (Mreža žena iz ruralnih zajednica) osnovana je radi:

- podržavanja zajedničkog rada žena agroproizvođača iz različitih oblasti kako bi učile i pomagale jedna drugoj
- obezbeđivanja poveznica i razmene ideja, inicijativa, aktivnosti regionalne ili evropske poljoprivrede, društvenih inovacija i saradnje u aspektu poljoprivrede i prehrambenog sistema
- pružanja međudržavnog znanja o razvoju, proizvodnji i komercijalizaciji u poljoprivredi u različitim oblastima

SVRHA NWRC je da iskoristi kapacitete i sposobnosti svih članica/partnera kako bi podržali osnaživanje žena iz ruralnih područja koje su uključene u poljoprivredu ili poljoprivredni lanac snabdevanja i da služi kao strateški forum za kolegijalnu saradnju, koordinaciju i integraciju.

Uzevši u obzir savremene trendove, NWRC je spremna da deli svoje bogato iskustvo kako bi doprinela osnaživanju seoskih žena i unapređenju ruralnog razvoja.

Naša VIZIJA

Zajedno možemo osnažiti žene u ruralnim područjima kroz celoživotno učenje i povezivanje.

Naša MISIJA

Naša posvećenost je osnaživanje, povezivanje i podrška ženama u ruralnim područjima kroz obrazovanje, saradnju, mogućnosti i inicijative zasnovane na potrebama ekonomske nezavisnosti, dostojanstvenog rada i ispunjenih života, i usredsređena je na omogućavanje postizanja pozitivnih, održivih promena i napretka u njihovim životima i zajednicama.

NWRC CILJEVI

- ⇒ **Primeniti i podržati učenje zasnovano na kompetencijama i radu**
- **pokrenuti razmenu znanja i inicijativa** za osnaživanje žena iz ruralnih područja koje su uključene u poljoprivredu ili poljoprivredni lanac snabdevanja
- ⇒ **Poboljšati kvalitet i efikasnost iskustava mobilnosti u svrhu učenja (fizičke i virtualne mobilnosti)**
- **podržati proces umrežavanja i razviti pristup razmena i mobilnosti** koji povezuje žene sa ženama (pristup žena-žena)
- **stvoriti uslove za razmenu predavača** i organizovanje međudržavnih sesija predavanja za žene iz ruralnih područja
- **razviti modele za međunarodne posete sa ciljem učenja i sticanja/unapređenja veština i kompetencija** za proizvodnju hrane i poljoprivredno preduzetništvo

VREDNOSTI I PRINCIPI

→ SPREMNOST ZA UČENJE I POBOLJŠANJE

Mi prepoznamo značaj celoživotnog učenja kao mehanizma koji podržava razvoj veština i bolji socijalni položaj žena u ruralnim područjima.

→ POŠTOVANJE I UVAŽAVANJE RAZLIČITOSTI

Mi poštujemo i cenimo jedinstvenost i potrebe svake osobe. Poštujemo sve razlike i specifične potrebe, potencijale, sposobnosti, afinitete i stavove svakog pojedinca.

→ RODNA RAVNOPRAVNOST

Mi verujemo da žene imaju iste veštine, prava i sposobnosti kao i muškarci. Verujemo u potpunu rodnu ravnopravnost u političkoj, socijalnoj i ekonomskoj areni.

→ JEDNAKE MOGUĆNOSTI

Mi verujemo da svi ljudi imaju ista prava i zaslužuju da donose odluke koje mogu uticati na njihovu budućnost. Mi, sledeći principe održivog razvoja, podstičemo i poštujemo jednake mogućnosti i nediskriminaciju.

→ SOLIDARNOST I PRIVRŽENOST

Mi verujemo da je osnaživanje žena ključ održivih promena. Verujemo u solidarnost i lojalnost osnaženih žena da podržavaju druge žene (pristup žena – ženama).

→ PARTNERSTVA I KOALICIJE

Mi verujemo u moć zajedničkog rada, pa podstičemo rad sa širokim spektrom aktera da bismo razumeli probleme, zagovarali rešavanja i saradivali na postizanju promena.

OPSEG RADA

Članovi NWRC prepoznaju tranzicione prelaze koji se dešavaju u svetu koji se brzo menja. Stoga podstiču zapošljivost, socijalno-obrazovni i lični razvoj, kao i učešće u građanskom i društvenom životu unapređivanjem jezičkih veština, preduzetničkog načina razmišljanja, kritičkog mišljenja i kreativnosti, kao i veština za budućnost u domenima koja su strateška za pametni ekonomski i društveni napredak.

1. NWRC promoviše pristup svežoj hrani i obrazovanje žena u ruralnim područjima osnažujući ih da u potpunosti učestvuju kao akter promena

2. NWRC povećava umrežavanje između žena ruralnih područja, posebno ističući proces umrežavanja i razvijanje pristupa razmena i mobilnosti povezivanjem žena sa ženama (pristup žena-žena)

3. NWRC kao transnacionalna mreža olakšava uspostavljanje partnerstva, uključujući inicijative za razvoj kapaciteta i obuku

Uspeh Mreže zavisi kako od uspeha pojedinačnih samoupravnih partnerstava u rešavanju potreba koje su najvažnije u okviru njihovih geografskih karakteristika, tako i od kolektivne sposobnosti NWRC-a da adresira ciljeve čak i u širim geografskim razmerama.

NWRC je u potpunosti posvećena obrazovanju, socijalnoj inkluziji i zapošljavanju i trudi se da permanentno učenje postane stvarnost.

GLAVNI ZADACI

- **omogućiti međunarodni prenos znanja** o programima ruralnog razvoja, proizvodnji i komercijalizaciji poljoprivrednih proizvoda

- **omogućiti mobilnost facilitatora (voditelja) / edukatora (predavača) za odrasle**, a koji pripadaju grupama i organizacijama usredsređenim na lokalne zajednice

- **uspostaviti mehanizam za direktne kontakte između žena ruralnih područja** koje su uključene u mrežu radi organizovanja učenja i prenosa dobre prakse virtuelnom i fizičkom mobilnošću

- **omogućiti ženama iz ruralnih područja virtuelne ili fizičke sastanke** za razmenu iskustava i znanja ili organizovanje studijskih poseta

OBRAZLOŽAVANJE POZIVA ZA TRANSNACIONALNU SARADNJU

NWRC je dizajnirana da poveže i razmenjuje pristupe evropskih regionalnih ekonomskih aktivnosti, društvene izume (socijalne inovacije) i saradnju u aspektu poljoprivrede i prehrambenog sistema, kako bi pružila međunarodno znanje o programima ruralnog razvoja, proizvodnji i komercijalizaciji poljoprivrednih proizvoda koji se odvijaju u različitim oblastima i uglavnom sprovode građanskim zalaganjem za veće dobro, i otuda plodonosniju i produktivniju regiju.

NWRC naglašava međunarodni element – međusobno učenje i saradnju između članova/partnera iz različitih zemalja kako bi se razvili primenljivi rezultati koji se mogu prilagoditi i koristiti širom Evrope.

Široki geografski opseg mreže neophodan je da bi se olakšali i podržali napori na integraciji i mehanizmi koji se bave velikim izazovima kao što su stvaranje mogućnosti za žene u ruralnim područjima, smanjenje barijera sa kojima se žene u ruralnim oblastima suočavaju, kao i ublažavanje njihove nezaposlenosti kroz edukaciju i osnaživanje preduzetničkog duha.

Radeći kolektivno, članovi/partneri širom mreže mogu se suočiti sa složenim problemima koje nijedna organizacija ili entitet ne mogu sami rešiti.

Sve ovo zahteva saradnju između različitih zemalja i transnacionalne strateške pristupe kroz umrežavanje i projekte.

Saradnja u transnacionalnim mrežama može doneti nove ideje na tržišta i pomoći u razvoju novih proizvoda i usluga.

NWRC takođe doprinosi brojnim prioritetima EU – briga o životnoj sredini, sigurnost hrane, zapošljavanje, obrazovanje, rast, radna mesta, socijalna ravnopravnost, inkluzija itd.

NWRC razvija zajedničke inicijative u REGIONU:

- doprinos boljoj saradnji na zajedničkim pitanjima i donošenje prosperiteta u ciljano područje
- podržavanje inicijativa za suverenitet hrane i nuđenje pogleda na to kako da se zadovolje potrebe regionalnog prometa i poboljša saradnja između ruralnih područja (u smislu otvaranja novih perspektiva, povećanja privlačnosti regiona, smanjenja zavisnosti od globalnog protoka roba i jačanja otpornosti)
- promovisanje ekonomskog i socijalnog prosperiteta i rasta u regionu poboljšanjem njegove atraktivnosti, konkurentnosti i povezanosti

GRASS-ROOTS KARAKTERISTIKE

Nadamo se da će NWRC stvoriti kritičnu masu potrebnu za postizanje transformacije unutar lokalnih zajednica i pozitivnih efekata na sisteme socijalne inkluzije, osnaživanja žena ruralnih područja i poljoprivrede.

NWRC nudi da se poveća pristup svežoj hrani uključivanjem zajednica.

Promovišući povećavanje količine hrane koja se kupuje od lokalnih uzgajivača i proizvođača, NWRC može pomoći da poljoprivreda postane profitabilnija i da poljoprivredno zemljište i zdrava ukusna hrana budu dostupni za buduće generacije.

NWRC se zalaže za zdrav, održiv lokalni prehrambeni sistem koji prepoznaje i podstiče međuzavisne odnose između pojedinih prehrambenih sektora (od proizvodnje do odlaganja otpada), istovremeno poboljšavajući pristup

hranljivim, svežim namirnicama za sve građane, promovišući zdravlje, štiteći našu poljoprivrednu imovinu i prirodne resurse, podržavajući lokalne poljoprivrednice i doprinoseći ekonomskom blagostanju regija.

Uticaj NWRC kroz rad odozdo prema gore:

- podiže svest o konceptima i mogućnostima malih zajednica da se opreme potrebnim alatima za uključivanje u saradnju na glavnim pitanjima socijalne inkluzije i razvoja poljoprivrede osnaživanjem žena u ruralnim područjima, nudeći usluge obrazovanja odraslih i umrežavanjem
- pomaže efikasnije funkcionisanje tržišta i preduzetnički način razmišljanja žena ruralnih područja
- poboljšava pristup boljoj hrani za ruralne zajednice i njihove stanovnike

NWRC postavlja tri osnovna stuba sa dva sveprisutna i prožimajuća horizontalna prioriteta.

Tri osnovna stuba 3E:

→ EDUCATION (EDIKACIJA)

Primarna posvećenost je podizanje obrazovnog i kulturnog nivoa žena u ruralnim područjima kroz celoživotno učenje i pružanje podrške ženama na selu u sticanju i razvoju veština i kompetencija.

Pristup: između ostalog, podržavanje akcija za primenu učenja zasnovanog na kompetencijama i učenja zasnovanog na radu i poboljšanje kvaliteta i efikasnosti iskustava mobilnosti u svrhu učenja (fizičke i virtualne mobilnosti). Tu se posebno ističe proces umrežavanja i razvijanje pristupa razmene i mobilnosti koji povezuje žene sa ženama. Ovaj aspekt se nalazi u činjenici da same žene ruralnih područja moraju biti aktivno uključene u podsticanje prenosa znanja, umrežavanje i učenje jedna od druge.

→ EMPOWERMENT (OSNAŽIVANJE)

Edukovana i napredna žena može biti progresivna poljoprivrednica koja zna šta želi i čvrsto stoji na svojim nogama. Tada se njen rad neće ocenjivati po različitim kriterijumima i neće se, prema uvreženom shvatanju, smatrati manje vrednim od muškog rada, niti će se ona povlačiti iz društveno-političkih događaja svog sela, već će biti spremna za sve funkcije koje joj je društvo namenilo.

Pristup: pružanje izgleda za samoizražavanje, osnaživanje, kreativnost i vođstvo jačanjem inicijative i umrežavanja vođenih ženama, uključujući aktivnosti koje imaju za cilj održivi razvoj – gde će žene ruralnih područja lično i društveno izvući nešto iz toga.

→ ENTREPRENEURSHIP (PREDUZETNIŠTVO)

Raditi na tome da se pomogne ženama u ruralnim područjima da prepoznaju mogućnosti povezivanja svojih potencijala i odgovarajućih odluka sa zahtevima tržišta. Razumevajući ovu vezu i videći je, one mogu da razvijaju ideje na kreativan način i u preduzetničkom smislu. Takođe, pokretanjem ličnog razvoja, povećaće se uključivanje u zajednicu i zapošljivost.

Pristup: unapređenje preduzetničkih veština i povećanje nezavisnosti kroz proizvodnju i komercijalizaciju radi generisanja prihoda i povećanja zapošljivosti.

Dva sveprisutna i prožimajuća horizontalna prioriteta:

→ SOCIJALNA INKLUZIJA

Međusektorski naponi za socijalnu inkluziju i poboljšanje pristupa ugroženim osobama, posebno osobama iz osetljivih kategorija, kao što su žene iz ruralnih područja, mali poljoprivrednici koji se nalaze u područjima sa manje privilegija i osećaju socijalnu isključenost i ograničen ulazak na tržište zbog nedostatka preduzetničkih veština.

Pristup: podsticanje samoosnaživanja i aktivno uključivanje u društvo, čineći da prepreke i problemi sa kojima se suočavaju budu vidljive.

→ RODNA RAVNOPRAVNOST

Duboka posvećenost smanjenju nejednakosti u mogućnostima povezanim sa pozadinom položaja žena (okolnosti ili situacije koje prevladavaju), njihovim iskustvima i očekivanjima.

Pristup: rešavanje problema na načine koji odgovaraju njihovim prioritetima, interesima i potrebama omogućavajući im da učestvuju u podržanom i osnaženom okruženju, posebno tamo gde se pitanja lično suočavaju ili izazivaju.

NWRC dokumenti

Strateški plan, kao vodič za sprovođenje rada Mreže žena iz ruralnih zajednica (NWRC), stvoren je iz potrebe za definisanjem budućih smernica koje bi omogućile kontinuitet rada, sistematičnije praćenje postignutih rezultata i bolju procenu efekata.

Ovaj strateški plan sadrži, pored ostalih postojećih elemenata, komunikacionu strategiju i strategiju prikupljanja sredstava, kao i prateći akcioni plan.

Strateški plan je proizašao iz potrebe za uspostavljanjem sledećih aspekata novoformirane mreže: Određivanje unutrašnje strukture; Postavljanje prioriteta za naredne dve godine; Definisanje jasnih pravaca; Utvrđivanje ciljanih akcija; Usidreni putevi i mehanizmi rasta, širenja i održivosti; Određivanje okvira za komunikaciju, promociju i vidljivost i ocrtavanje plana finansiranja i prikupljanja sredstava

Svrha strateškog plana NWRC je stvaranje strateškog okvira sa zajedničkim ciljevima za to kako će članovi/partneri težiti postizanju vizije NWRC kroz kolektivni uticaj.

Strateški okvir sadrži zajedničke i deljene elemente koji pomažu pojedinačnim članovima/partnerima da rade zajedno kao mreža žena iz ruralnih zajednica, razumevajući način na koji će NWRC u celini postići ciljeve i istovremeno komunicirajući kako šira NWRC kolektivno funkcioniše.

Ovaj strateški plan artikuliše put za postizanje vizije i misije NWRC na dve godine, od 2020. do 2021. godine, i biće ažuriran u naredne dve godine.

STRATEŠKI TRENDVI

1. Pružanje podrške i edukativnih usluga za žene ruralnih područja
2. Negovanje saradnje sa zainteresovanim stranama
3. Jačanje kapaciteta mreže (stalna težnja ka održivosti)

Svaki strateški trend ima niz ciljeva sa podciljevima i nekoliko primera taktika dizajniranih da ilustruju vrste akcija koje mogu pomoći u postizanju misije Mreže.

ANALIZA POTREBA

⇒ **IDENTIFIKOVANJE I TESTIRANJE** verovatnih praktičnih rešenja za pomoć ženama u ruralnim područjima koje su mali proizvođači hrane da doprinesu stvaranju prihoda i zapošljavanju:

- aktiviranje i osnaživanje umrežavanjem i podržavanjem samoinicijativa
- povećanje njihove svesti, kompetencija i veština učenjem i samoinicijativom
- povezivanje i unapređenje saradnje između žena ruralnih područja

⇒ **RAZUMEVANJE I ISTRAŽIVANJE** novih trendova "Fresh Food Economy" („Ekonomije sveže hrane“) i poljoprivrednog preduzetništva uz podsticanje i povećanje svesti građana o potrošnji lokalne i kvalitetne hrane

⇒ **POKRETANJE I POVEĆANJE** svesti o novim proizvodima i inovativnim idejama diseminacijom (širenjem) i korišćenjem

Na osnovu ANALIZE POTREBA, NWRC se fokusira na ekonomsku autonomiju žena u ruralnim područjima i razvoj mogućnosti za žene kroz edukaciju.

NWRC kao entitet će slušati, razvijati se i podržavati raznolik niz članova/partnera koji svi zajednički rade na ispunjavanju svoje vizije za zajedničko osnaživanje žena u ruralnim područjima kroz celoživotno učenje i povezivanje.

SUŠTINSKI IZAZOVI

- međuregionalna i evropska saradnja kako bi se doprinelo boljitku
- promocija socijalne uključenosti i žena iz ruralnih područja kao ključnih igrača u ekonomijama i društvima
- podrška poljoprivrednicama
- promocija trendova „Ekonomije sveže hrane“, poljoprivrednog preduzetništva i održivog razvoja
- ojačati segmente ekonomije koji se odnose na poljoprivredu, poboljšati ruralni razvoj doprinoseći stvaranju profita i zapošljavanju
- promocija zdravog, održivog lokalnog sistema hrane, konzumiranja lokalne i kvalitetne hrane malih proizvođača i ohrabriti nezavisne odnose, istovremeno poboljšavajući pristup hranljivim i svežim namernicama za sve građane
- promocija zdravlja, zaštite poljoprivrednih dobara i prirodnih resursa

ČLANSTVO

Članstvo u Mreži je otvoreno i zasnovano na slobodnoj volji.

Pojedinac (lice) ima status pridruženog člana, dok pravno lice ima status punopravnog člana ili partnera.

Pojedinačno, svaki član/partner je samo-usmeren, ali saradnik koji povezuje partnere i već postojeća lokalna partnerstva sa vizijom NWRC.

Članovi/partneri preduzimaju rad specifičan za potrebe njihovih geografskih područja i saradnika.

Mogućnosti saradnje su širom otvorene, kao i uključivanje novih partnera.

1. Pojedinac (lice) – status pridruženog člana

NWRC je otvorena za:

a) Sve žene koje žive u ruralnim oblastima, posebno za:

- Žene iz ruralnih područja, male poljoprivrednice, koje doživljavaju socijalnu isključenost i ograničen ulazak na tržište zbog nedostatka preduzetničkih veština

- Žene iz ruralnih područja koje su uključene u poljoprivredu ili lanac snabdevanja poljoprivrednim proizvodima

b) Stručnjaci ili praktičari: facilitatori, edukatori, stručnjaci, profesionalci, istraživači

2. Pravno lice – status punopravnog člana ili partnera

Mreža je otvorena za:

a) Pružaoc obrazovanja za odrasle, posebno one koji rade sa ženama u ruralnim područjima

Bez obzira da li su angažovani u NWRC ili ne, oni proizvode dragocena znanja i veštine i pružaju usluge koje se prepliću sa ciljevima NWRC.

b) Subjekti koji se bave ženskim pitanjima, rodnom ravnopravnošću, socijalnom inkluzijom ili se bave poljoprivredom:

- OCD/NVO, udruženja, zadruge, organizacije, grupe, institucije, javno-privatna partnerstva, univerziteti, javni subjekti - javna tela i agencije itd.

NWRC podržava i ne ukida ili umanjuje ovlašćenja i odgovornosti članova/partnera. Očekuje se da će se članovi/partneri uključiti u one ciljeve koji su im značajni i uskladiti sa svojom jedinstvenom misijom. Kroz individualne odgovornosti partnera, ovlašćenja i dostignuća, Mreža će postići uspeh.

Podstičemo nacionalne i međunarodne lidere da podrže mrežu putem informacija, politika, finansiranja i akcija priznavanja.

Takođe, pozivamo sve organizacije i zainteresovane strane sličnih interesa da nam se pridruže.

VIŠE INFORMACIJA POGLEDAJTE NA NAŠOJ VEB STRANICI

ruralwomen.eu

Naš veb prostor (the Community Access to Fresh Foods Platform – platforma zajednice za pristup svežim namirnicama) razvijaće se i redovno ažurirati i služiće kao platforma za e-učenje i razmenu znanja.

PRONAĐITE NAS NA SOCIJALNIM MEDIJIMA:

Facebook: **@RWSFFproject**

Instagram: **@rwsff_project**